

kjende Rigtigheden af — tror jeg ogsaa, han vil erkjende, at den Analogi, der kan hentes fra, at Staten f. Ex. ved det sjællandske Jernbaneselskab har forbeholdt sig at udnævne en af Direktørene, foruden at den stadfæster den administrerende Direktør, maa siges at være ret slaende, og at det er rigtigt at gaa den Vej. Vi maa jo nemlig ikke skjule for os selv, at skjøndt disse Kasser i mange Henseender kunde gjøre deres Gaan, er det paa den anden Side en stor og vanskelig Opgave, de gaa imøde, og Ingen af os kan raade for, hvilke Vanskeligheder der kunde true disse Kreditkassers Liv og hele Virksomhed. Lad os huske paa, hvorledes det i 1857 gik med den jydsk Kjøbstad-Kreditforening. Jeg tror ikke, at man med Føje kan sige, at det store Uheld, der ramte denne Forening, var en umiddelbar eller nødvendig Følge af Feil, som Bestyrelsen begik; skulde man lægge Skylden paa et enkelt Sted, maatte det vel snarest være dette, at Taxationerne under Indflydelse af en Ridsstrømning vare blevne puffedede op til en usund og unaturlig Høide; men det gjaldt dog ikke noget enkelt Sted, men alle jydsk Kjøbstæder, den ene med den anden, og Gud bedre det! det gjaldt Kjøbstæderne i Østifterne med, skjøndt Forholdene der ikke bleve saa gale som i Sjælland. Det var i 1857, at den jydsk Kjøbstad-Kreditforening led sit store Tab, der førte til en Fallit, og først nu i denne Tid tror jeg, der er Tale om, at den skal gaa ud af Fallitbestyrelsen og atter søge at komme under normale Forhold. Nu være det langt fra mig at spaa ilde om de ny Instituter og endnu længere fra mig at ville ønske noget Dignende; men jeg siger, at Erfaringen bør lære os, hvor nødvendigt det er, at der allerede fra et tidligt Tidspunkt føres en omhyggelig og daglig Kontrol med den hele Forretningssag, og Intet synes mig at være bedre skiftet til at udøve denne Kontrol, end at Regjeringen har siddende i Bestyrelsen en umiddelbar Repræsentant, valgt af den med den særlige Opgave at varetage Sikkerheden i Foreningen. De øvrige Bestyrelsesmedlemmer have jo nemlig tillige den Opgave at virke for Foreningens størst mulige Udbredelse, for Obligationseierens Læve, for Laantagernes Læve, kort sagt, der er forskellige Hensyn, som de skulle søge at fyldestgjøre under den bedst mulige Afveien af det Ene mod det Andet; men der bør være i Bestyrelsen et Medlem, hvis umiddelbare Opgave det er at vaage over Sikkerheden i Foreningen saaledes, at Statskassens Garanti, der staar som et Bærn og Bærg for Foreningen, ikke kommer til at træde ud i det praktiske Liv; thi det skulde være Nyttens af Statsgarantien, at den aldrig kom til Anvendelse og dog bragte alle sine velsignelsesrige Frugter. Jeg har endvidere i Vædringsforslaget under Nr. 21 ment, at det vilde være rigtigt, naar Staten saaledes valgte et af Bestyrelsens Medlemmer, at det saa tillige blev

bestemt, af hvor mange Medlemmer denne Bestyrelse skulde bestaa; thi naar Staten bør have en Repræsentant, er det ikke ligegyldigt, om denne Repræsentant er 1 af 3, 1 af 20 eller 1 af 50. Imidlertid, da det dog var muligt, at denne Bestemmelse kunde medføre nogen Betænkelighed, skjøndt jeg ikke let kan se, hvort den skulde bestaa, har jeg tilladt mig at bede om delt Afstemning over dette Punkt, saa at man kan afgjøre for sig, om Bestyrelsen skal bestaa af 3 Medlemmer, eller om Tallet skal gives frit, og dernæst, om Staten skal vælge et af Medlemmerne af Bestyrelsen. Vædringsforslaget under Nr. 22 indeholder ikke Andet end en ganske simpel almindelig Ting: Love skulle ikke sige, hvad man „bør“ gjøre, men hvad man „skal“ gjøre. — Om Karakteren af de Vædringsforslag, jeg saaledes har tilladt mig at stille, tør jeg nu tillade mig i Almindelighed at udtale den Forhaabning, at intet af dem griber ind paa det Omraade, som den høitærede Minister ved tidligere Behandlinger har erklæret for at være det, om hvilket han absolut vilde værne. Jeg har bestræbt mig for ikke at komme til at gjøre noget Omgreb over den Linie, den ærede Minister dengang drog. Heller ikke tror jeg, at Forslagene ere af den Bestaffenhed, at de ville kunne fremkalde nogen Vanskelighed for Sagens videre Gang i det andet Thing; de ere, saavidt jeg kan skjønne, alle af den Natur, at de snarere maa forsøge end formindstke den Tilslutning, Landsstingets Flertal allerede har givet denne Sag, og nogle af dem ere saaledes, at de endogsaa maa antages at ville kunne forandre tidligere afgjorte Ret'er i Landsstinget til Sa'er. At de i det Hele ville medføre Forbedringer i Loven, derom føler jeg mig overbevist. Hvad der staar tilbage, og som jeg beklager ikke at have kunnet gjøre bedre, vil da være den formelle Affattelse; men dersom vi høre fra den høitærede Minister, hvad jeg foreløbig vil hengive mig til Gaabet om, at han i Realiteten ikke har Noget imod disse Vædringer, vil han maaske have den Godhed at yde sin Bistand til, at ogsaa Formen kan blive tilfredsstillende.

Judenrigsministeren (Skeel): Ved Sagens forrige Behandling advarede jeg allerede imod at foretage for mange eller indgribende Forandringer i dette Lovforslag; dets Gang til det Standpunkt, hvorpaa det da befandt sig, havde været knudret, og dets Fremtidsskjæbne vilde være afhængig af den Behandling, det nød i dette Thing. — Af de stillede Vædringsforslag skal jeg først tillade mig at udtale mig om dem, der angaa Lovforslagets Begrebnisning og Omraade. Derom har det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgrede (Holslein-Holsleinborg) stillet et Vædringsforslag under Nr. 6, som det vil være overflødig at sige, at jeg anser for at være af den Bestaffenhed, at det forrykker Lovens hele Formaal, idet det ikke, hvad jeg har haat Leilighed til at ud-